

Crònica d'Honorat Ciuró

Crònica d'Honorat Ciuró

Data de creació:2011-11-02 14:28:20 | Darrera modificació: 2013-05-22 15:42:09

Títol complet Tractat de la capella eo hermita del gloriós Sant Martí, situada en lo terme del loch de Camelas, baronia de Castellnou, bisbat de Elna, en Rosselló [...]

Escrit en Segle XVII

Llengua Castellà, Català, Llatí

Orígen Eclesiàstic

Tipus Dietari, Crònica, Tractat

Interès Històric, Polític, Filològic, Geogràfic, Econòmic/comercial, Religios/Litúrgic

Descripció Llibre amb coberta de pergamí de 30 cm x 20 cm, gruix de 3 cm. Amb 500 pàgines. Més alguns documents o notes solts (pregàries, protocols, indulgència, cartes, etc.).

Temàtica Família, vida quotidiana, obra, missió, alimentació, conreus, construcció (treballs dels paletes, guixaires, argenters, pintors, etc.), col·lectes per recaptar diners, ermitans, festes, músics, vida eclesiàstica (parròquia, comunitat de preveres, oficis, cantor), guerra dels Segadors, exilis, Tractat dels Pirineus, senyors del poble (Vilanova, Llupià), etc.

Ubicació Arxiu municipal de Perpinyà, Fons Enric Pull, 17 S 2.

Primeres línies “Antiguedat de la capella de Sant Martí de Camelas & Consta de una deixa feta en lo testament següent, per Guillem de Frayxo, de Camelas, conté cosas coriosas.

1259.

Llegat de una llàntia a la iglésia de Camelas.

Llegat de 3 somades de rahims.

A Nostra Senyora de Castellnou, de 10 s. 6 d.

A Sant Martí de sis dinés.

A Sant Miquel de Vallicrosa de 6 dinés

A Santa Cicília de 6 dinés.

A la candela de la iglésia de Sant Fructús, de dotsa dinés.”

Crònica d'Honorat Ciuró

Últimes línies

“Vi blanc acabat de colar.

Dimars als 4 de?dit tornàrem a Sant Martí Piarrot primer ab las collaresas & en ser hi jo omplírem las collaresas ab que restà buidà la boteta del vi blanch (que no tenia molt més de la càrrega) y luego lo Piarrot. La netejà y la assentàrem al mateix puesto. Margarida Cubri (acomodada primer la olla per sopar ab mitja lliura de carn avia partida) se-n tornà(à) a Toïr ab mitja \una/ càrrega de llenya y nan Piarrot y jo colàrem

lo vi claret dels rims [...]poguéran omplir la boteta. Disminuí serca de [...] luego pilsà los rims dexats.”

Context històric

La història narrada aquí com a memòria i petjada volguda per a la posteritat és la de la reconstrucció de la capella de Sant Martí de la Roca, al cim del poble de Cameles. És el combat de la vida i la raó de ser de l'autor que explica fil per randa la seva missió divina en una època en la qual el món es desfà a l'entorn seu. Una narració memorialística entre una població que pateix la guerra i els soldats i un clergue-autor que mira cap al cel; mentrestant el detallisme voluntari per apuntar l'obra de Déu que està fent llega una quotidianitat inigualable sobre els anys 1630-1664.

Un document que s'ha qualificat potser erròniament com a obra literària : potser la intenció hi era, però el resultat, no tant. No deixa de ser una obra mestra de la dietarística catalana moderna.

Context geogràfic

Sant Martí de la Roca, Aspre, Rosselló, Vallespir, Conflent, Llenguadoc.

Crònica d'Honorat Ciuró

Altres observacions

- Honorat Ciuró era eclesiàstic, originari d'una família de pagesos benestants de Cameles (Aspres, Rosselló).
 - Còpia personal digitalitzada, Joan Peytaví Deixona / en curs d'edició (anàlisi i text) a l'Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.
 - El centre del món de Ciuró és aquí la capella de Sant Martí de la Roca. A partir de la "muntanyeta" visible de tots els racons del Rosselló, es desclou el seu món com cercles concèntrics. Cameles i la seva parròquia (Polig, Vallicrosa), així com la rodalia, la vila de Tuïr, la comarca de l'Aspre (Queixàs, Bula, Santa Coloma de les Illes, Fontcoberta, etc.), el Riberal rossellonès (Illa, Sant Feliu d'Amunt, Sant Feliu d'Avall). Les relacions s'eixamplen a Ceret i la part baixa del Vallespir, el baix Conflent, el Llenguadoc francès –situat a pocs quilòmetres més enllà de la Tet, cap al nord– i sobretot en funció de l'activitat del sacerdot: Tuïr on és la seua comunitat eclesiàstica, Tresserra on passa anys de beneficiat, Perpinyà, cap de comtat i seu de les seves autoritats.
-